

SAHİP OLDUĞUMUZ NİMETLERE ŞÜKRETMEK

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn. Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmil-cezâ.

Kimisi kör, kimisi topal, kimisi hastalıklı, kimisi felçli, kimisinin vücudu seninki kadar güzel değil, çirkin vesaire. Kimisinin başına hayatta pişmiş tavuğun başına gelmeyen olaylar gelmiş geçmiş filan. Sana gelmemiş. Diyeceksin ki elhamdülillah. Elhamdülillah ki bana rahatlık vermiş. Çok şükür ki böyle kırmızı halılı, güzel tavanlı, işlemeli duvarlı, avizeli bir salonda oturmuşuz, sevgili Peygamberimiz Habibullah Muhammed-i Mustafâ'nın güzel sözlerini dinliyoruz, ne mutlu. Karnımız da tok. Allah razı olsun Hakan kardeşimizden, pidelerinin çeşitlerini önümüze koydu, sekiz çeşit pidenin, bir de dokuzuncu çeşitekmeğin. Yedik içtik, yemeyenler yutkunuyor şimdi. Hakan burada, bizim bir şeyimiz yok. Dükkânının adresi de bellidir. Karnımız tok, sırtımız da

pek. Üşümüyoruz da. Bir sıkıntısı olan yok el-hamdülillah. Çok şükür ya Rabbi. Sana hamdolsun ya Rabbi. Nice dertli kulların varken bize bu nimetleri vermişsin.

Kim bilir Bosna'dakiler ne yapıyor? Sırp-lar'ın arasında yaşıyor. Yiyecekleri var mı?

Çeçenistan'dakilerin durumu nasıl?

Somali'dekiler su bulabiliyorlar mı? Ame-rikalılar oraya çıktığı zaman kuyu mu kazdılar, onların kuyularını mı kazdılar?

Ne oldu yâ Rabbi? Afrika'da bu hayvanlar kuraklıktan kavruluyor. Tam yazın en sıcak za-manındayız. Su bulabiliyorlar mı acaba?

Bilmem diğer başka dertli yerler nere-siyse. Cezayir'deki köktendincileri acaba kek-lik avlar gibi hükümet kuvvetleri, askerler so-kak aralarında güm güm avlıyorlar mı acaba?

Mısırdaki şeylerin durumları nasıl, vesa-ire...

Elhamdülillah bir silah tehdidi yok. Bir şey yok, bir şey yok, bir şey yok yani. Çok şükür. Ne yapacağız?

Dua edeceğiz. Geniş zamanda Allah'ı unutmamak, Allah'a dua etmek, şükretmek, Allah'ın kendisine verdiği nimetleri bilmek ve

Allah'a sevgiyle bağlanmak. Bu tavsiye edilmiş.

a. Geniş Zamanda Nimetler İçinde Yüzerken Duayı Unutmayacağız

Üç şeyi Peygamber Efendimiz bize, benim dilimle size, ben de anlattım tabii, ben de sizin yanınızda bir kardeşinizim. Üç şeyi çok önemli üç şeyi bize tavsiye etti Allah Peygamberimiz vasıtasıyla: Sabırlı olacağız, sabredersek mükâfat var. Allah'ın hükmüne rıza göstereceğiz, işine. Hoş göreceğiz, hoş bakacağız. İtiraz etmeyeceğiz. Geniş zamanda nimetler içinde yüzerken duayı unutmayacağız, Allah'ı unutmayacağız. Dindarlık sadece sıkışık zamanlara mahsus değildir. Her zaman biz Allah'ın kuluyuz. Her zaman Allah bize nimetlerini saçıyor, nimetlerine bizi gark ediyor. Biz de her zaman Allah'a duadan anacağız, unutmayacağız. Bir hadis bu.

Kaçta kadar konuşma hakkımız var? İşler senin dediğin gibi değil. Bir kere 40 dakikadan sonra pedogojik bakımdan dinleyenlerin dikkati dağılıyor, gevşemeye başlıyor. Midesindeki yemekler beynine doğru çıktıkça gözleri

süzülmeye başlıyor, süzme gözlü olmaya başlıyor. Kirpikler süzülmeye başlıyor. İzinli değiliz? sabaha kadar. Horultular başlar sonra.

İkinci hadisi şerif.

«ثَلَاثٌ يُصَفِّينَ لَكَ وَدَّ أَخِيكَ: تَسَلَّمَ عَلَيْهِ إِذَا لَقَيْتَهُ،
أَسْمَائِهِ وَتَوَسَّعَ لَهُ فِي الْمَجَالِسِ، وَتَدَعُوهُ بِأَحَبِّ
إِلَيْهِ.»

Selâsün yüsaffîne leke vüdde ahîke. Tüsellimu aleyhi izâ lekîtehû ve tüvessiu lehû fi'l-mecâlisi¹ ve ted'ûhu bi-ehabbi esmâihî ileyhi.²

Efendimiz Hz. Ömer *radıyallahu anh*'ın rivayet ettiğine göre müslümanlar arasındaki kardeşlik bağları, arkadaşlık bağları kuvvetli olsun, birbirlerini sevsinler diye üç şey öğretiyor bizlere. Yani müslümanlar müslümanların kardeşidir, arkadaşdır, dostudur. Birbirlerini sevmeleri lazım, dost olmaları lazım. Buyuruyor ki: “Üç şey vardır ki arkadaşlığın sana karşı olan muhabbetini safileştirir, yoğunlaştırır.

¹ Sohbet kaydında “meclisi” şeklinde.

² Sohbet kaydında “ileyhi” ibaresi bulunmuyor.

Saf bir sevgi meydana gelir. Sâfî bir sevgi, halis bir sevgi meydana getirir.” Nedir bunlar?

Bir, *Tüsellimu aleyhi izâ lekîtehû*. “Karşılaştığın zaman selam verirsin ona.” es-Selamu aleyke, Allah’ın selamı, rahmeti, bereketi üzerine olsun filan diye. Tabii biz şimdi onu yapıyoruz zaten diyebilirsiniz ama bunu yapmak dedelerimizden öğrendiğimiz bir şey. Dedelerimiz de Peygamber Efendimiz’den öğrendiler. Eskiden insanlar bunu yapmıyordu. Şey gibi gelirler, geçip giderlerdi. İnsanlar birbirlerine selam vermezlerdi. Ama İslâm selam vermeyi koyuyor. Kardeşine karşılaştığın zaman selam verirsin.

Selam vermek; “Ben sana dünyada, âhirette şen ve esen kalmanı, dünyada mutlu olmanı, âhirette de cennete girmeni temenni ediyorum.” demek. Selam bu. Yani sıradan bir şey değil. Yani günaydın demek gibi değil, daha derin anlamı var. *Tüsellimu aleyhi izâ lekîtehû*. “Karşılaştığın zaman selam verirsin.”

Ve tüvessiu lehû fi’l-mecâlisi.³ “Mecliste onun da rahat oturması için yer açarsın.”

³ Sohbet kaydında “meclisi” şeklinde.

Şimdi burada tabii ortada yerler var zaten, böyle bir şey bahis konusu değil ama Peygamber Efendimiz'in meclisini düşünün. Ne kadar rağbet vardı, ne kadar kalabalık vardı. Bizim İskenderpaşa Camii'ne gelseniz, adam bir dizini yere koydu mu şükreder. Öteki dizi havada, sıkışık. O zaman ne olacak? Yani birisi yer açarsa bayağı sevinir yani, "Bu kardeşim bana yer açtı" diye. Şeyde de oluyor, hac ve umreye gidenler kaç kişidir içinizde bilmem. Peygamber Efendimiz'in mescidinde namaz kılacaksınız, gidiyorsunuz. Veya Kâbe-i Müşerrefe'nin olduğu mescide Mekke'de, gidiyorsunuz, namaz kılacaksınız. Cuma günü, yukarıda korkunç bir sıcak var, güneş var. Yani insanı hastanelik eder. Ekvatorun güneşi, o kuşağın güneşi. İstiyorsunuz ki açıkta kalmayayım, şöyle gölge bir yere ben de gireyim. Ama milyonlarca insan, yüz binlerce insan. Yer yok. Tıklım tıklım dolmuş yani, sen biraz geç kalmışsın. Cuma'ya yarım saat kala gittin mi hapi yuttun. Yer bulamazsın. Bir saat bir buçuk saat önceden gideceksin, üst kata çıkacaksın, öyle yer bulursun.

Şimdi orada çok olan hadiselerden birisi. Birisi oturmuş Hakan'ın oturduğu gibi. Bu

tarzda oturma var ya bağdaş kurmak diye, öyle oturmuş senin de oturduğun gibi. Şimdi ikiniz yan yana gelseniz, ben de içeriye gelsem oturacak başka yer yok. “Hakan” diyeceğim, “sen biraz toparlan, sen de biraz toparlan. Şuraya ben otursam.” diye düşünüyorum mesela. Gidiyorsun adamın yanına:

“Müsaade edersen ben de şuraya sığına-yım.” diyorsun. Dışarısı sıcak, içerisi serin ve saire filan. Şey yapmıyor, vermiyor. “Vermem” diyor. Yer Allah’ın yeri ama ben vermem diyor. Vermiyor.

“Ya ben istemiyorum, şu ihtiyar adama ver. Babam yanında, o otursun.”

“Hayır, erken gelseydin. Mescitte başka yer yok mu?” diyor mesela. E sen kızılıyorsun. Bazısı o zaman kavga ediyor. Mesela diyor ki; *E hâzâ mekâne ebîke*. “Burası babanın yeri mi?” Hadii, Mescid-i Nebevî’de veya Mescid-i Haram’da kavga başlıyor. Mahalle kavgası gibi yer kavgası... Ama birisine; “gel kardeşim şöyle yer var, sen de şöyle otur” dediğin zaman ona dünyaları vermiş gibi seviniyor. Çok makbule geçiyor.

Burada da diyor ki Efendimiz; *Ve tûvessiu lehû fi’l-mecâlisi*. Yani toplantı yerinde “sana

bir yer ayarlayayım, yer açıvereyim, sen de otur” dersen o da sevgiyi arttırır. Karşılaştığın zaman selam verirsin. Toplantı yerinde onun oturmasına yer açarsın. Şimdi burada anlaşılmaz da benim anlattığım gibi durumlarda anlaşılıyor bu iş. Yani gönlünü hoş edecek bir şey.

Bu gönlünü hoş edecek şey zamana göre değişir. Yani geniş bir yerde gel kardeşim buraya otur demenin bir anlamı yok. Ama dar yerde anlamı var. Suyun çok olduğu soğuk bir yerde, “Al kardeşim şu suyu iç.” Anlamı yok. “Tamam kardeşim, demin içtim istemiyorum.” Ama Arafat’ta kıymeti var, sıcak. Otobüste kıymeti var. “Al kardeşim” diyor. Nasıl hoşuna gidiyor. Suyunu bitirmek istemiyorsun böyle yudum yudum içiyorsun. Çok kıymeti oluyor. Demek ki her ikramın yeri var yani. Yerine göre makbule geçiyor veya yerine göre olağan, sıradan bir ikram oluyor, çok bir tesir uyandırmayabiliyor.

Bir karşılaştınca selam verirsin. İki; meclise geldiği zaman gel buyur otur diye yer açarsın. [Üçüncüsü;]

Ve ted'ûhu bi-ehabbi esmâihî ileyhi. “Ve ona hitap ederken onun en hoşuna gidecek sıfatla ona hitap edersin.” “Aziz kardeşim buyur, canım kardeşim buyur...” Bu hoşuna gider. “Ya bu bana canım kardeşim dedi, aziz kardeşim dedi.” [diye] hoşuna gider.

Veyahut aksini düşünelim. Peygamber Efendimiz diyor ki; “Âhir zamanda bir takım insanlar türüyecek. Birbirlerine selamları lanetleşme olacak.” Gel ulan bilmem ne, nokta nokta söyleyemiyorum. Ulanı söylüyorum da öbür tarafını söyleyemiyorum. Nasılsın bilmem ne. Nokta nokta gene.

Birisi mahkemeye vermiş arkadaşını. Demiş ki “Hakim bey bu bana köpoğlu dedi. Davacıyım bundan.” demiş. “Dedin mi buna bu sözü?” diye ötekine sormuş. “Dedim hakim bey.” demiş, “Evet, dedim ama biz bununla çocukluk arkadaşınız, mahalle arkadaşınız. Futbol oynadık, beraber gezdik tozduk, okula gittik. Çok samimiyiz. Samimiyetten, aramızda böyle teklif olmadığından köpoğlu dedim. Nasılsın köpoğlu diye, hakaret bakımından değil, öyle söyledim.” demiş. Hâkim avukatına söz tevcih ediyor. O da diyor ki, öteki avukat; “Böyle samimi arkadaşımı da ondan

böyle söylerler. Bu hakeret makamında söylemiş bir söz değildir. Samimiyetten dolayı öyle söylemiş.” diyor. Bu tarafın avukatına soruyor; “Ne dersin? Böyle savunuyor bu avukat.” diye. “Doğru söyledi köpoğlu” diyor. O da onun samimi arkadaşımıymış. Yani bu avukat da ötekinin samimi arkadaşımıymış.

Şimdi tabii ben bunu hatırdaki kalsın diye fıkra olarak söylüyorum. Yani bazı insanlar birbirlerine hakaretle selamlaşıyor. Âhir zaman alametiymiş bu, kıyamet alametiymiş. Yani en güzel isimle değil de en ağır lafızla hatta küfürle. O da ona sırıttıyor, gülüyor. Memnun oluyor. O da ona öyle cevap veriyor filan. Kolkola giriyorlar, gidiyorlar filan. Acayip! Ama İslâm’da nasıl? Yani ona en hoşuna gidecek bir sıfatla hitap etmek, bu güzel bir şey. Bizim şu anda bakan olan bir arkadaşımız, kardeşimiz, ihvanımız var. Onu beğenirim. Karşısında hitap ettiği insana en hoşuna gidecek sıfatı çok iyi bilir yani söylemeyi. Bu çok önemlidir yani beşerî münasebetlerde, günlük konuşmalarda, iş konuşmalarında, yaşantımızda...

Dikkat ederseniz hayatta başarı kazanmak için dikkat edilecek inceliklerden birisi budur. Belki Veli Kahveci’nin kitabında da vardır.

Yani bilmiyorum. Tahminen yani. En güzel sıfatla hitap edeceksiniz ona. Mesela doktora yapmışsa, “Nasılsın doktor bey?” dersanız, bu benim doktora yaptığımı biliyor filan, koltukları kabarıyor yani. Veyahut “Nasılsın üstad?” deniliyor Arapçada, “*Keyfe hâlûke ya üstâz*” diyorsun, hoşuna gidiyor. Yahut *ya şeyh* diyorsun. Arapçada şeyh, beyefendi mânâsına da geliyor. Böyle *ya şeyh* diyorsun, memnun oluyor filan. *Ya seyyid* diyorsun. *Seyyidî* diyorsun. *Seyyidî* demek benim efendim demek, sahibim demek. O bayılıyor, Arap böyle eriyor artık. Böyle güneş görmüş dondurma gibi yerlere akıyor. Yani güzel bir hitapla hitap etmek önemli. Bunu hayatta siz de şey yapabilirsiniz.

Bir insanı kızdırmak istiyorsanız hoşlanmadığı sıfatıyla söyleyin. Mesela kadı körse, “Nasılsın kör kadı?” dersanız doğru bile olsa, kör bile olsa kadı kızar. “Nasılsın kör kadı?” diyecek kadar doğrucu olmamak lazım. “Nasılsın kömür gözlü kadı?” desen ona da kızar. “Bu benimle dalga geçiyor. Kör olduğumu görüyor, yine de kömür gözlü diyor.” der. Yani dengeli, ölçülü, güzel bir hitapla hitap etmek âdâb-ı muâşeretin inceliklerinden birisidir. İkinci hadîs-i şerîf bu.

Üçüncü hadîs-i şerîfe geçtik.

«ثَلَاثَةٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ يُسْتَكْمَلُ إِيمَانُهُ: رَجُلٌ لَا يَخَافُ
فِي اللَّهِ لَوْمَةَ لَائِمٍ، وَلَا يُرَائِي بِشَيْءٍ مِنْ عَمَلِهِ، وَإِذَا
عُرِضَ عَلَيْهِ أَمْرَانِ: أَحَدُهُمَا لِلدُّنْيَا، وَالْآخَرُ
لِلْآخِرَةِ، اخْتَارَ أَمْرَ الْآخِرَةِ عَلَى الدُّنْيَا.»

*Selâsetün men künnenne fîhi yüstekmelü
îmânühû. Racülün lâ yehâfu fillâhi levmete
lâimin ve lâ yürâî bi-şey'in min amelihî ve izâ
urida aleyhi emrâni ehadühümâ li'd-dünyâ
ve'l-âhirati ihtâra emra'l-âhirati ale'd-
dünyâ.*

Ebu Hüreyre *radıyallahu anh'ten* bu hadîs-i şerîf. İbn Asâkir rivayet eylemiş. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: “Üç şey vardır ki, kimde bu üç şey bulunursa o imanını tamamlamış, olgunlaştırmış, sağlam bir iman sahibi olmuş demektir.” Bu anlatacağım duruma sahipseniz siz de kendi kendinizi ölçün. Kendi kendinizi muhasebe edin. Kendi kendinizi tartın terazinizde. Bakalım sizin imanınız bu ölçülere göre nasıl?

Racülün lâ yehâfu fillâhi levmete lâimin.

“Allah yolunda yapacağı iyi bir şeyi yaparken kimseden korkmadan yapar. Kınayanın kınamasına, ayıplayanın ayıplamasına aldırılmaz. Bu duyguya erişebilmişse bir insan bu imanını kuvvetlendirmiş demektir.”

b. Hatıra: Haydarpaşa Numune Hastanesinde Ameliyat Olmuştum

Bir misalle açıklayayım. Ben üniversite son sınıftayken Haydarpaşa Numune Hastanesi’nde ameliyat olmuştum. Beş vakit namazımı kılan bir insandım. Camide namaz kılacak yer yoktu. Sağa baktım, sola baktım, namaz kılacak yer yok. Koğuştan çıktım pijamayla. Namaz kılacak yer arıyorum, yer yok koca hastanede. Âhîret durağı. Kimisi belki ölüp âhîrete gidecek, hastane. Namaz kılacak yer yok. Halbuki bunların hastanelerinde kim bilir şapeller, kiliseler bir şeyler vardır yani, neyse bir ibadet yeri vardır. Yok!

Şimdi utanıyorum. Namaz kılacağım birisi namaz kılarken beni görecektir, utanıyorum. Kız gibi utanıyorum. Açılmış gibi utanıyorum yani. Sanki giyimim yokmuş gibi utanıyorum. Aradım, taradım. Abdestim var. Saate bakıyorum,

namaz geçecek. Utanıyorum. Saklı bir yerde namaz kılacağım; bodrumda, toprağın dibinde, merdiven altında... Öyle bir yer bulamadım. Bahçeye çıktım.

Ne yapayım, ne edeyim?

Sonra birşey geldi aklıma. Ya dedim ben...

Bu utanma duygusu ne yani? Niçin?

Niye utanayım? Ne yapıyorum?

Allah emretti, “namaz kılın” dedi müslümanlara. Ben de Allah’ın emrini tutacağım, utanmamalıyım dedim. İlk defa kendi utancımı orada yendim. Çimenlerin üstünde, Haydarpaşa Caddesi’ne bakan caddede, çimenlerin üstünde, hastanenin bahçesinde “*Allahuekber*” [diye] namaza durdum. Yine biraz utandım ama hiç olmazsa utancımı yendim, namazımı kıldım. Şimdi kimisi utanıyor, namazı kaçırıyor. Abdesti var. “Ya şimdi burada ayıp olur namaz kılmak.” Ne ayıp olsun?

“E şimdi burada namaz kılınır mı?”

E namaz kılacak yer yoksa kılınır. Ne yapalım, yapsaydı. Koridorda, havaalanında, hastanede, devlet dairesinde, tren istasyonunda. Ne yapalım, yer yok. Namazımızı kılacağız. Mesela, iyi anlaşılсын diye söylenmiş bir söz.

Mü'min inancı dolayısıyla Allah'ın rızasına uygun iyi birşey yapacağı zaman utanmamalı. Yapacağı şeyi yapmalı. Utanmamalı.

Kim utansın?

Günah işleyen utansın. Allah'a asi olan utansın. Ben niye utanayım? Allah'ın emrini tutacağım. Bu bir. Eğer bir kişi iyi bir iş yapacağı zaman utanamayacak kadar içi, duyguları sağlam, kendine hâkimse, o iyi bir imanı kuvvetlendirmiş demektir. Bu sizde yoksa, bendeki gibi utanma filan gibi şeyler varsa demek ki bunu aşacaksınız. Allah yolunda kınayanın kınamasından korkmayacaksınız. Bu bir.

İkincisi; *Ve lâ yürâî bi-şey'in min amelihî.* "İşlediği hiçbir işten dolayı gösteriş ve mürailik ve riyakarlık yapmazsa."

Duymuşsunuzdur Cuma vaazlarında, camiye gittiğiniz zaman hutbelerde vesairede; mürailik, riyakarlık yani gösteriş için. İslâm'da çok ayıptır. Çok günahtır, çok yanlıştır. Doğru değildir. Bir insan yaptığı şeyi Allah rızası için yapar. Allah rızası için yapar yaptığını, gösteriş için yapmaz. Eğer gösteriş için yapıyorsa böyle insana riyakâr denir. Gösterişçi, mürai denilir. Böyle olmayacak. Yaptığı hiçbir şeyi

gösteriş için, riyakarlık için yapmıyorsa, sırf Allah rızası için yapıyorsa çok iyi.

Bunun da bir misalini verelim. Olmuş bir olay. Birisi anlatmış bizim arkadaşlardan birisine. Bir devlet dairesine girmiş Milli Selamet Partisi zamanında. Devlet dairelerinden birisine girmiş. Nasıl girdiğini anlatıyor. “125 kuruluş verdim, bir takke aldım Erbakan’ın namaz kıldığı camide.”

O adamın kıldığı namazların kıymeti varmı?

Neden?

Maksadı avlayıp kandırıp, kendisini dindarmış gibi gösterip devlet dairesine girmektir; girdi. Takkeyi alırken de o maksatla aldı. Namazı kılarken de belki abdestsiz kıldı, o maksatla kıldı. Mürâi. Yani gösteriş için. Onun, işte yaptığı bir şeyin kıymeti yok, olmuyor. Çünkü gösteriş için, riyakarlık için yapıyor. Nasıl olacak? Yaptığı şeyi bir müslüman, ihlasla yapacak. Halis niyetle yapacak. İmanla yapacak. Allah rızası için yapacak. Gösteriş için yapmayacak. Hatta gösteriştan kaçınacak. Gösteriş yapmamaya gayret edecek. İkincisi bu.

Üçüncüsü de; *Ve izâ urida aleyhi emrâni ehadühümâ li’-d-dünyâ ve’l-âhirati ihtâra*

emra'l-âhirati ale'd-dünyâ. “Karşısına aynı anda, ya onu ya onu yapması gereken iki iş çıkarsa, ‘şöyle mi yapsam böyle mi yapsam...?’ Ve birisi âhîret işi olsa, sevap kazanmaya yarayan bir iş olsa; ötekisi de dünya işi olsa, para kazanmaya yarayan bir iş olsa. ‘Para kazanan işi mi yapsam, sevap kazanılacak işi mi yapsam?’

Önüne iki ihtimal geldi. Birisi para, para, para. Bir de iki r harfiyle; parra... Ötekisi de sevap. Şimdi önüne iki tane iş geldiği zaman eğer sevap olanı, âhîret için olanı, dünyalık için olanı tercih ediyorsa bu imanda sağlamdır.”

Üç kuvvetli imanın, imanın tam sağlamlaştığı, betonlaştığının üç alameti var:

-İyi bir şey yapacağı zaman kınayanın kınamasından korkmamak.

-Yaptığı bir sevaplı işi gösteriş için yapmamak.

-Önüne iki iş çıktığı zaman sevaplı olanı tercih etmek. Dünyevî menfaatli olanı tercih etmemek, sevaplı olanı tercih etmek. Bu en çok günlük hayatımızda Cuma günü olur. Cuma namazı farzdır. Allah emretmiştir.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

*Yâ eyyühe'llezîne âmenû izâ nûdiye li's-
salâti min yevmi'l-cumuati fe's'av ilâ zik-
rillâhi ve zeru'l-bey'a zâliküm hayrun leküm
in küntüm ta'lemûne.*⁴

“Ey iman edenler, Cuma namazının ezanı okunduğu zaman alışverişi bırakın. Cuma namazına gelin.” diyor Allah. Sevap var.

Zâliküm hayrun leküm in küntüm ta'lemûne. “Eğer aklınız erse, bilerseniz, akletseniz bu sizin için daha hayırlıdır. Böyle yapın.” diyor Allah. Ama Cuma günü geldi mi; dükkanda para kazanmak var, namaz kılmak var. Camiye gidip sevap kazanmak var veyahut bilmem şu şu paraları kaybetmek var. İşte bir ölçek. Daha başka şeyler de olabilir. Yani doğruyu söylerse sevap kazanacak mahkemede, yalan söylerse menfaati, dünyalığı yerine ge-

⁴ 62/Cuma, 9

lecek. Yalan şahitlik edince cebine para girecek vesaire. Ne yapacak? Sevaplı olanı tercih edecek mesela.

Demek ki bu akşam okuduğumuz üç hadîs-i şerîfte, hadîs-i şerîflerden bize çıkan nasihatler dokuz tane. Üç üç üç. Üç hadis okuduk, hepsinde de üçer şey. Hatırlamaya çalışalım.

Bir; belalara, imtihanlara uğradığımız zaman sabretmek.

İki; Allah'ın hükmüne bizim için takdir ettiği mukadderata itiraz etmemek. Edepsizlik, küstahlık yapmamak, bağırıp çağırmamak, isyan etmemek. Kadere rıza göstermek.

Üç; rahatken, ihtiyacı yokken, şenken, şakrakken duayı ihmal etmemek. Sıkıştığı zaman değil. Genişlik zamanında duayı ihmal etmemek.

Dört; arkadaşınla karşılaştığın zaman ona güzelce selam vermek.

[Beş;] O senin olduğun bir meclise geldiği zaman “gel kardeşim yanıma otur” diye ona yer açmak.

[Altı;] ona en güzel hitapla hitap etmek. Aziz kardeşim, sevgili kardeşim. Gel aslanım bakalım, gel bakalım gözümün nuru, gönlümün süruru filan neyse.

Yedincisi; müslüman yaptığı şeyi iyi bir şeyse yaparken kınayanın kınamasından korkmayacak.

Sekizincisi; yaptığı âhiret işini gösteriş için yapmayacak. Namazı memuriyete tayin edilmek için yapmayacak. “Şu kayınpeder olasıcanın gözüne gireyim de kızını bana versin” diye yanında dolaşmayacak.

Dokuzuncusu da önüne çatal, iki seçenek geldiği zaman, alternatif diyorsun ama ben demiyorum. Seçenek geldiği zaman karşınıza. Birisinde sevap var, ötekisinde menfaat var. Sevap olanı tercih edeceksin. Ne yapacağız bundan sonra? Böyle yapacağız inşallah.

Allah duyduklarımızı anlamak, anladıklarımızı hafızamızda tutmak, hafızamızda tuttuklarımızı da hayatımıza uygulamak nasip etsin. Sevdiği kul olmayı nasip etsin. Peygamber Efendimiz’in mübarek ashabı gibi temiz imanlı, sağlam imanlı, güzel müslümanlar olmayı nasip etsin. Hem dünyada bahtiyar eylesin. Hem âhirette cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin. Peygamber Efendimiz’e komşu eylesin. Allah hepinizden razı olsun.

Sübhâne Rabbinâ Rabbi'l-izzeti ammâ ya-sifûn. Ve selâmun ale'l-mürselîn. Ve'l-hamdü lillahi Rabbi'l-âlemîn. el-Fâtîha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
12 Cemâziye'l-Evvel 1419 / 03.09.1998
Avustralya

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

